

Nr 174.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående efterskänkande av viss kronan tillkommande fordran av jägmästaren i Stockholms revir A. E. A. F. Maass; given Stockholms slott den 19 mars 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att jägmästaren i Stockholms revir Alexander Edvard August Friedrich Maass befrias från skyldigheten att till Kungl. Maj:t och kronan utgiva 687 kronor 70 öre jämte ränta enligt Södra Roslags häradsrätts i statsrådsprotokollet omförmälda dom den 29 december 1917.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19
mars 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Petersson anförde:

I skrivelse den 16 februari 1914 underställde domänstyrelsen Kungl. Maj:ts prövning väckt fråga om befrielse för jägmästaren i Stockholms revir Alexander Edvard August Friedrich Maass från eventuellt betalningsansvar för viss del av köpeskillingen för ett försålt virkesparti.

Av handlingarna i ärendet inhämtades, bland annat, följande.

Den 26 mars 1910 antogs av överjägmästaren i östra distriktet ett av Maass tillstyrkt, av Erik G. Lind avgivet högsta anbud med vissa pris per kubikfot å ett till försäljning utbjudet virkesparti av omkring 2,700 timmer, som genom bemålde jägmästares försorg utdrivits eller under dåvarande vinter ytterligare skulle utdrivas av huvudsakligast vindfällad skog från Sjuenda kronopark till Gnesta järnvägsstation. Vid utstämplingen av de träd, som beräknades lämna detta timmerantal,

hade timret av jägmästaren beräknats äga ett värde av 2,160 kronor eller 80 öre per timmer. Vid det slutliga uppgörandet av timmerköpet emellan Maass och Lind den 22 oktober 1910 betingade emellertid det utdrivna timret efter de antagna prisen 3,217 kronor 11 öre.

Då i mars månad 1910 köpet preliminärt avslöts, anmodades köparen ställa personlig borgen för köpevillkorens fullgörande, men föredrog att i stället hos kronouppbördsmanen deponera kontant 2,500 kronor, vilken säkerhet Maass med hänsyn till nyssnämnda preliminära värdering ansåg fullgod och med vilken han alltså lät sig nöja.

Den 27 oktober 1910 anmälde Maass köpeskillingen till indrivning hos överjägmästaren, som den 28 i samma månad hos länsstyrelsen i Stockholms län begärde indrivande hos köparen av resterande köpeskillingen, 717 kronor 11 öre. Den 31 i samma månad gav länsstyrelsen order om uppbörd av nämnda belopp åt kronofogden i Södertörns fögderi. Först den 19 april 1911 meddelade kronofogden till länsstyrelsen, att upprepade försök att av köparen utfå den resterande köpeskillingen misslyckats. Den 21 april 1911 sände länsstyrelsen meddelande till överjägmästaren om hindret för likvidens fullgörande beträffande 717 kronor 11 öre, vilket föranledde denne senare att den 5 maj 1911 hos länsstyrelsen begära åtgärder för den resterande köpeskillings uttagande. Den 12 maj 1911 begärde länsstyrelsen hos överståthållarämbetet i Stockholm indrivningsåtgärd, och den 11 augusti samma år erhöll länsstyrelsen hindersbevis för indrivningen. Den 18 september 1911 begärde Maass hos länsstyrelsen nya åtgärder för den resterande köpeskillings indrivning, vilket omedelbart, den 19 september, föranledde en framställning hos överståthållarämbetet om exekutiva åtgärder mot Lind, varom order utgavos den 20 samma månad. Den 3 november 1911 verkställdes utmätning, varvid utmätningsbar egendom till värde av blott 60 kronor anträffades hos gäldenären, vilket utmäta gods sedermera försåls för 29 kronor 41 öre, som inlevererats den 8 februari 1912. Statens fordran hos Lind minskades härigenom till 687 kronor 70 öre. I skrivelse till domänstyrelsen den 21 mars 1912 hemställde Maass om åtgärder för Linds försättande i konkurs, på det att statsverkets fordran hos honom måtte bli behörigen bevakad. Lind blev ock på yrkande av fordringsägarna genom offentlig stämning den 21 maj 1912 försatt i konkurstillstånd. När konkursen mot slutet av år 1913 avslutats, befanns det, att konkursboets tillgångar icke medgävo någon utdelning åt de oprioriterade fordringsägarna, bland vilka statsverket befann sig.

Maass anhöll därefter i skrivelse den 30 december 1913 hos domänstyrelsen att, därest styrelsen ansåge den omständigheten, att Lind icke

ställt fullgod säkerhet för köpeskillingen, innebära skyldighet för Maass att ikläda sig ansvaret för skillnaden, styrelsen ville hos Kungl. Maj:t göra framställning om Maass' befriande från denna ersättningsskyldighet. Domänstyrelsens ombudsman och fiskal liksom revisionen hos styrelsen uttalade sig i samma riktning.

Domänstyrelsen hemställde i sin skrivelse, att Kungl. Maj:t måtte befria Maass från betalningsansvaret, och anförde till stöd härför, att då Maass till antagande förordad det högsta angivna köpeanbudet å ifrågakomma virket, då han från början ansett den ställda säkerheten för köpeskillingen tillräcklig, och då han genom tillmötesgående mot en såsom solid och vederhäftig ansedd kund, som vore känd såsom ägare till en värdefull lantegendom och hölle sig med eget, dyrbart kontor i Stockholm, velat för framtiden försäkra sig om honom såsom en god spekulant å kronans salubjudna virkes effekter på denna ort, han haft skäl att anse sig hava handlat i statsverkets intresse. Då emellertid ogynnsamma omständigheter vållat en annan utgång, syntes det styrelsen hårt och för Maass utan tvivel mycket kännbart, om han skulle åläggas ersätta statsverket dess förlust.

Till följd av remiss avgav statskontoret den 11 april 1914 utlåtande i ärendet och anförde därvid, bland annat, att Maass icke blivit ålagd någon betalningsskyldighet och att den fordringsrätt, statsverket kunde anses äga hos Maass, ehuru den allenast vore eventuell, icke torde kunna efterskänkas utan riksdagens medgivande, men att någon framställning till riksdagen knappast syntes kunna ifrågakomma, förrän Maass' betalningsskyldighet blivit i laga ordning fastställd.

I enlighet härmed fann Kungl. Maj:t den 1 maj 1914 den då gjorda framställningen icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Genom laga kraftvunnen dom den 29 december 1917 har därefter Södra Roslags häradsrätt prövat rättvist att, enär Maass uraktlätit att, på sätt honom jämlikt 50 § i förordningen den 26 januari 1894 angående hushållningen med de allmänna skogarna i riket ålegat, tillse, att, innan virkespartiet avverkats och bortförts, betryggande säkerhet blivit ställd för köpeskillingens erläggande, samt Maass härigenom måste anses hava åsamkat Kungl. Maj:t och kronan en förlust av 687 kronor 70 öre jämte ränta från och med den 23 oktober 1910, förplikta Maass att genast emot kvitto till Kungl. Maj:t och kronan utgiva 687 kronor 70 öre jämte 6 procent ränta å 717 kronor 11 öre från och med den 23 oktober 1910 till och med den 8 februari 1912 samt å 687 kronor 70 öre från sistnämnda dag tills betalning skedde.

På grund härav har nu Maass i en till Kungl. Maj:t ställd, av domänstyrelsen med skrivelse den 28 januari 1918 överlämnad skrift anhållit, att Kungl. Maj:t måtte av nåd befria honom från ifrågavarande betalningsskyldighet eller, därest Kungl. Maj:t skulle anse frågan böra underställas riksdagens prövning, avlåta proposition härom till riksdagen. Till stöd för sin ansökan har Maass hänvisat till de skäl, domänstyrelsen i ovanberörda skrivelse den 16 februari 1914 anfört. Såsom ytterligare skäl har Maass åberopat att, ehuru han den 27 oktober 1910 genom överjägmästaren hos länsstyrelsen i Stockholms län anmälde köpeskillingen till kontant inbetalning, och länsstyrelsen den 31 oktober samma år gav order om uppbörd till vederbörande kronofogde, det dröjde över 5 1/2 månader, innan uppbördsförvaltningen meddelade, att resterande köpeskillning ej blivit erlagd, genom vilket långa dröjsmål utsikterna att på exekutiv väg kunna uttaga beloppet hos köparen blevo väsentligen mindre; att betalningsskyldighetens fullgörande just nu drabbade hårdare på grund av de för en tjänsteman i ekonomiskt avseende svåra tiderna; samt att även räntan sprungit upp till avsevärt belopp däri-genom att ärendets utredning tagit i anspråk en tidrymd av över 7 år.

Domänstyrelsen har för egen del tillstyrkt ansökningsen under hänvisning till vad styrelsen anfört i sitt förberörda utlåtande den 16 februari 1914.

Statskontoret, som härefter hörts i ärendet, har i utlåtande den 20 februari 1918 anfört, att, sedan sökanden numera genom domstols utslag förpliktats ersätta statsverket den förlust, som uppkommit i följd av hans uraktlåtenhet att, innan virkespartiet avverkats och bortförts, avfordra köparen behörig säkerhet för köpeskillingens erläggande, statskontoret i likhet med domänstyrelsen på grund av föreliggande omständigheter ansåge, att denna kronans fordran hos sökanden skäligen borde efterskänkas. Statskontoret har hemställt, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen göra framställning i sådant syfte.

I likhet med myndigheterna anser jag, på grund av vad i ärendet förekommit, skäligen anledning föreligga till att kronans ifrågavarande fordran hos jägmästaren Maass må efterskänkas. Då frågan emellertid torde böra underställas riksdagens prövning, får jag hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att jägmästaren i Stockholms revir Alexander Edvard August Friedrich Maass befrias från skyldigheten att till Kungl. Maj:t och kronan utgiva 687 kronor 70 öre jämte ränta enligt Södra Roslags häradsrätts omförmälda dom den 29 december 1917.

Till vad departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets övriga ledamöter förenade sig, behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet skulle avlåtas till riksdagen av den lydelse, bil. — vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Hugo Nordlander.